

Školní vzdělávací program pro školní družinu

Základní škola DRAK

“Svoboda učit se, růst a objevovat”

1. Identifikační údaje

1.1. Název ŠVP pro školní družinu: ZŠ DRAK - “Svoboda učit se, růst a objevovat”

1.2. Identifikační údaje školní družiny

Název: Školní družina ZŠ DRAK
Adresa: U Továrny 1, 250 66 Zdiby - Přemýšlení
Ředitelka: BBus. Martina Medek Štyksová, DiS.

Hlavní vychovatel:

Kontakty: telefon: 605 534 334
email: info@skoladrak.cz
ID datové schránky: ar26e5y
webové stránky: www.skoladrak.cz

1.3. Zřizovatel:

Název: Svobodná škola DRAK z.ú.
Adresa: Na Stráni 82, 250 73 Jenštejn
IČO: 21 919 950
ID datové schránky: t3fdu7e
ředitelka ústavu: BBus. Martina Medek Štyksová, DiS.

1.4. Platnost dokumentu: od 1. 9. 2025

2. Charakteristika školní družiny

Škola spolu se školní družinou otevírá v září 2025 jako soukromá škola se zařazením do sítě škol. Nabídka vzdělávání je určena všem dětem, škola vychází vstříc potřebám nadaných žáků i žáků se speciálními vzdělávacími potřebami formou inkluzivního vzdělávání. Program školy i školní družiny vychází z koncepce svobodné školy.

V naší školní družině respektujeme jedinečnost každého dítěte a vytváříme svobodné a podnětné prostředí pro trávení volného času před a po vyučování. Školní družina nabízí

žákům možnost trávení volného času dle jejich zájmu a potřeb především formou zájmových činností, zejména výtvarných, pracovně technických, hudebních, pohybových, literárně dramatických a spontánních.

Prostřednictvím pobytu na školní zahradě či mimo školní areál umožňujeme dětem spojení s přírodou a okolím. Žáci mají svobodnou možnost pohybu po celé škole a zahradě dle schválených pravidel.

Spolupráci a sdílení informací s rodiči vnímáme jako podstatné pro budování důvěrných vztahů mezi rodiči a školou i pro harmonický rozvoj dětí. Protože rodina formuje osobnost žáka primárně, považujeme za velmi důležité, aby rodiče dobře rozuměli záměrům a cílům školy a aby znali metody a formy práce s dětmi. Sdílení informací probíhá při přebírání/odevzdávání žáků rodičům a během společných setkávání rodičů v rámci rodičovských klubů.

Úkolem ŠD je rozvoj a posilování daných klíčových kompetencí žáků a jejich upevňování dle možností každého dítěte. Zvláště se věnujeme kompetencím k trávení volného času, řešení problémů, kompetencím komunikačním, sociálním, občanským a pracovním. Rozvíjíme schopnost spolupracovat a respektovat ostatní kolem nás. Důležitými principy jsou dobrovolnost, respekt k rozhodnutí žáků, prostor pro intuici a spontánnost, důvěra a přátelská komunikace.

Školní družina se nachází přímo v objektu Základní školy DRAK. Navštěvují ji žáci napříč všemi ročníky.

Činnost družiny trvá ve dnech školního vyučování. Družina je v provozu ráno od 8:00 do 9:00 a odpoledne po skončení vyučování do 16.30.

3. Materiální, technické a prostorové podmínky

Školní družina využívá všechny prostory, které se nacházejí přímo v budově Základní školy DRAK. Dětem ve školní družině je k dispozici veškeré vybavení školy, které je přístupné buď volně (knihy, deskové hry, stavebnice, počítače, vzdělávací a výukové pomůcky atd.), nebo na základě zvláštních pravidel odsouhlasených školním shromážděním. Děti mají k dispozici výtvarný materiál a pomůcky pro kreativní tvoření, který je průběžně doplňován. K pohybovým a sportovním aktivitám je využívána zahrada školy a místnosti na to určené.

Stravování dětí probíhá: oběd ve školní jídelně – výdejně, svačiny si nosí děti z domova.

4. Personální a ekonomické podmínky

Chod školní družiny je zajištěn činností vychovatelek/vychovatelů, kteří se seznámili s koncepcí, pravidly, fungováním vnitřní samosprávy školy a vnitřními předpisy školy. Dále se dle možností účastní vzdělávacích seminářů, kurzů, akcí nebo se věnují samostudiu za účelem pedagogického i všeobecného rozhledu.

Zákonní zástupci žáků platí v Základní škole DRAK školné, v němž je zahrnuta i cena školní družiny včetně pomůcek a materiálu. V rámci provozu školní družiny mohou být realizovány další kroužky, které mohou být dále zpoplatněny.

5. Cíle vzdělávání školní družiny

Pobyt ve školní družině napomáhá k výchově všestranně harmonicky rozvinutého člověka.

Výchovně vzdělávacím cílem školní družiny je:

- Poskytnout prostor pro sebeřízení a sebeobjevování.
- Výchova žáků ke smysluplnému a radostnému využívání volného času v bezpečném a inspirativním prostředí.
- Rozvoj samostatnosti a zodpovědnosti žáků, schopnosti soužití a spolupráce v kolektivu, ohleduplnosti a empatie k ostatním spolužákům i dospělým.
- Aktivní zapojení dětí do dění ve školní samosprávě i občanské společnosti.
- Osvojení si základů společenského chování.
- Návyk péče o pořádek a čistotu prostředí.
- Dodržování bezpečnosti a péče o své zdraví.
- Rozvoj vztahu k životnímu prostředí, pochopení souvislostí, osvojení environmentálně příznivého chování.
- Získání všeobecného přehledu o světě.
- Pochopení a uplatňování zásad demokracie a sociokracie.
- Prevence závislostí a rizikového chování, zdravý způsob života.
- Prostřednictvím sebeřízení přirozeným způsobem napomáhat celoživotnímu vzdělávání.
- Aktivní sociální zapojení integrovaných žáků.
- Rozvoj tvořivosti a představivosti prostřednictvím her a dalších aktivit.
- Podpořit děti v realizaci vlastních zájmů a koníčků.
- Poskytnout prostor pro vyjádření svých emocí v bezpečném prostředí.

6. Obsah vzdělávání

Obsah vzdělávacího programu pro školní družinu má pět oblastí:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas
- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

Místo, kde žijeme

Poznávání nejbližšího okolí, vycházky do okolí, orientace v terénu a na mapě. Návštěva významných míst v regionu a seznámení s jejich historií. Dopravní značky a předpisy, dopravní výchova – bezpečnost na vycházkách. (Kompetence k naplnění volného času, komunikační, občanská a pracovní.)

Lidé kolem nás

Osvojení vhodného chování a vystupování, soužití v rodině, kolektivu třídy, družiny, na ulici, základní komunikace mezi lidmi. Okruh rodiny a jejích členů, výroba dárků pro členy rodiny. Lidé s různým postižením, pomoc druhému a základy společenského chování. Předcházení šikaně a patologicky negativním jevům. Charakterové vlastnosti. (Kompetence k řešení problému, komunikační, sociální)

Lidé a čas

Utváření individuálně příznivého režimu dne a jeho dodržování, učit žáky s časem nakládat a vážit si ho. Orientace v čase – znát hodiny, roční období, umět je charakterizovat. Seznamování s různými zvyky a tradicemi (lidové, vánoční atd.). Lidé a minulost – jak se vše kolem nás mění, tradice, řemesla, moderní technika. (Kompetence k naplnění volného času)

Rozmanitost přírody

Životní prostředí: Pravidla chování v přírodě, pozorování rozmanitosti živé i neživé přírody, pranostiky, třídění odpadu, úklid v okolí školy.

Roční období: Sledování změn v přírodě při vycházkách, pozorování a poznávání rostlin a zvířat, vyhledávání informací na internetu a v encyklopediích. Sběrání a práce s rostlinným materiálem, jeho použití a zpracovávání, experimentování s barvami, vlastnosti sněhu a ledu. Příroda je naše tělocvična: Míčové a pohybové hry, překonávání přírodních překážek, turistické vycházky. (Kompetence k učení)

Člověk a jeho zdraví

Poznání sebe sama: Poučení o zdraví, prevence nemocí, osobní hygiena, předcházení úrazů. První pomoc při drobných poraněních. Dodržování základních hygienických návyků, čistota oblečení a osobních věcí. Řešení krizových situací (setkání s neznámými lidmi, šikana). Pravidla silničního provozu: Dodržování pravidel silničního provozu pro chodce a cyklisty. Důležitá telefonní čísla, přivolání pomoci.

Zdravý jídelníček: Sledování jídelníčku ve školní jídelně, pitný režim a dodržování pravidelného stravování, rozhovory o zdravém životním stylu, význam ovoce a zeleniny, správné uchovávání potravin. (Kompetence občanské, sociální a komunikační)

7. Rozvíjené klíčové kompetence

Jednotlivé vzdělávací cíle jsou slučovány do rozvíjených kompetencí, které vybavují účastníky činnostně zaměřenými a prakticky využitelnými dovednostmi. Prostřednictvím volnočasových aktivit jsou posilovány a rozvíjeny kompetence k učení, k řešení problémů, komunikační kompetence, sociální, občanské a pracovní kompetence a kompetence k trávení volného času.

Kompetence k naplnění volného času: Dítě dle svého zájmu tráví volný čas, rozvíjí své zájmy v individuálních a organizovaných činnostech, tyto činnosti si vybírá, rozvíjí svou schopnost aktivního trávení volného času.

Kompetence komunikační: Dítě komunikuje kultivovaně, s respektem, naslouchá druhým, ovládá mimoslovní komunikaci. Komunikuje bez ostychu s okolím. Myšlenky, názory, sdělení, otázky a odpovědi otevřeně vyjadřuje, chce-li je sdílet.

Kompetence k řešení problémů: Účastník se učí problém pochopit, přemýšlí o jeho příčinách. Chápe, že vyhýbání se problému nevede k cíli a hledá způsoby řešení. Umí si obhájit svá rozhodnutí, uvědomuje si za tyto rozhodnutí odpovědnost. Rozlišuje správná a chybná řešení.

Kompetence občanská a pracovní: Účastník vnímá nespravedlnost, šikanu, agresivitu a dovede se jim bránit. Uvědomuje si svá práva a práva druhých. Chová se odpovědně s ohledem na zdraví své i druhých. Podílí se na rozvoji kvalitního životního prostředí. Osvojuje si pracovní návyky, dodržuje bezpečnost a bezpečně používá materiály, nástroje a vybavení školní družiny.

Kompetence sociální: Účastník se učí plánovat, organizovat, řídit a reflektovat svojí činnost. K povinnostem přistupuje odpovědně. Při střetu zájmů se dokáže domluvit s ostatními. Respektuje pravidla, je schopen respektovat jiné, spolupracuje v týmu. Odhaduje rizika svých nápadů. Rozhoduje o svých činech, uvědomuje si, že za své činy odpovídá a nese důsledky.

Kompetence k učení: Své zkušenosti a vědomosti uplatňuje v praktických situacích. Dokáže si říci o pomoc, je-li potřeba. Klade si otázky a hledá na ně odpovědi. Získává vědomosti z různých zdrojů a pramenů a získané poznatky dává do souvislostí.

7. Délka a časový plán

Vzdělávací program školní družiny je programem rámcovým, je stanoven na dobu jednoho vzdělávacího cyklu pro účastníky obou stupňů ZŠ, tedy na devět let. Výhodou programu po celý vzdělávací cyklus je možnost kreativně reagovat na možné změny podmínek, propojovat a přesouvat témata během celé docházky do školní družiny. Činnosti programu nejsou věkově vymezeny, proto lze volit činnosti dle aktuálního složení účastníků. Školní vzdělávací program je doplněn ročním plánem. Činnost probíhá od září do června. Školní vzdělávací program je založen na dobrovolnosti.

8. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Ve školní družině při základní škole DRAK respektujeme individualitu

každého žáka a snažíme se vytvořit přiměřené a inspirativní prostředí pro jeho všestranný rozvoj. Na podmínkách pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami se ve školní družině podílí celý tým - vychovatel, případně asistent pedagoga a členové školního poradenského pracoviště. Spolupracujeme s rodiči, pedagogy a školní výchovnou poradkyní, která v případě potřeby spolupracuje s PPP a dalšími odbornými pracovišti.

9. Organizace a formy vzdělávání

Výchovné působení vychovatelek/vychovatelů vychází z požadavků pedagogiky volného času. Vychovatelky/vychovatelé organizují činnosti v průběhu dne, reagují na potřeby jednotlivých žáků, přizpůsobují je aktuální situaci a klimatu ve školní družině. Poměr řízených a spontánních činností odpovídá potřebám dětí. Za důležité považujeme dopřát dětem prostor pro kamarádské povídání, volnou hru a vzájemné učení hrou mezi dětmi.

Činnosti ve školní družině:

- činnost organizovaná - organizované aktivity zájmového charakteru, pobyt a pohyb venku, odpočinkové a klidové aktivity, vycházky a výlety do okolní přírody, nabídky činností v ateliéru, pravidelné činnosti spjaté s denním režimem, hledání informací pomocí internetu, naplňování tematického plánu atd.),
- příležitostné akce - někdy překračují rámec běžné doby školní družiny (vánoční besídka, prvomájový a vánoční jarmark, Halloweenové oslavy), někdy jsou určeny i pro rodiče a veřejnost (pořádání workshopů, jarmarků, výstav a jiných akcí),
- spontánní aktivity - volná hra, vlastní aktivity žáků, relaxační činnosti, povídání si.
- sebeřízená příprava na vyučování,
- zájmové kroužky – dle nabídky školní družiny.

10. Podmínky přijetí a ukončení vzdělávání školní družiny

O přijetí žáka do školní družiny rozhoduje ředitel školy. Podmínkou přijetí je řádně vyplněná přihláška. Pobyt žáků ve družině končí odchodem s rodiči nebo samostatně po písemné domluvě nebo přechodem do zájmového kroužku.

11. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Podmínky hygienické a bezpečnostní:

Činnosti spontánní a řízené se prolínají, jejich skladba respektuje psychosociální podmínky výchovně vzdělávací práce školní družiny.

Žáci začínají využívat družiny po skončení výuky, neodcházejí-li domů.

Pitný režim je zajištěn ve školní jídelně. Prostředí užívaných prostorů vyhovuje hygienickým normám. Pomůcky a hry splňují požadavky bezpečnosti.

Žáci jsou pravidelně poučováni o prevenci úrazů, zvláště před akcemi mimo areál školy. Na začátku školního roku jsou seznámeni s provozními řády využívaných prostor. V týmovně je umístěna lékárnička. Zákonní zástupci jsou okamžitě informováni o případném zranění, úrazu, či náhlém zhoršení zdravotního stavu účastníka. Veškeré úrazy jsou evidovány v knize úrazů.

Psychosociální podmínky:

Ve školní družině je vytvářeno pohodové a příznivé sociální klima, pomocí nástrojů nenásilné komunikace. Ve vzájemné komunikaci panuje otevřenost a partnerství. Žáci jsou vedeni ke vzájemné úctě a toleranci, k empatii, spolupráci a pomoci druhému.

Při všech činnostech jsou respektovány potřeby jedince. Činnost vychází ze zájmů účastníků a osvojování si toho, co má pro ně praktický smysl, co vede k praktické zkušenosti, vše je vedeno k všestrannému prospěchu dítěte.

Činnosti ve školní družině obsahují činnosti zaměřené na problematiku ochrany před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy.

Rodiče žáků jsou včas informováni o činnosti školní družiny prostřednictvím mailu, nástěnky školní družiny a webových stránek školy.

12. Tématický plán ŠD

Září:

- Vzpomínáme na prázdniny – zvykáme si na školu, poznáváme nové kamarády
- Vnitřní řád ŠD
- Bezpečnost
- Poznávání okolí školy

Říjen:

- Barevný podzim – máme rádi přírodu
- Podzimní dílny
- Halloweenské oslavy

Listopad:

- Člověk a jeho zdraví
- Zdravý jídelníček
- Stromy a zvířata na podzim

Prosinec:

- Adventní čas - tradice a zvyky v ČR i zahraničí, adventní dílny
- Kouzelný čas Vánoc
- Zima v hudbě, ve výtvarných činnostech a literatuře

Leden:

- Čas sněhových radovánek
- Zima ve městě a v přírodě
- Zimní sporty
- Hory z hlediska lidí i přírody

Únor:

- Masopustní zvyky a obyčeje
- Karnevalové masky
- Zvyky u nás i ve světě, kulturní rozdíly ve společnosti

Březen:

- Kniha je můj kamarád - den dětské knihy
- Literatura, která se zapsala do dějin
- Velikonoce - svátky jara
- Zvířata a jejich mláďata, příroda na jaře

Duben:

- Den Země, environmentální témata
- Třídění odpadu
- Voda a její cyklus
- Poznáváme ekosystém kolem nás
- Čarodějnice

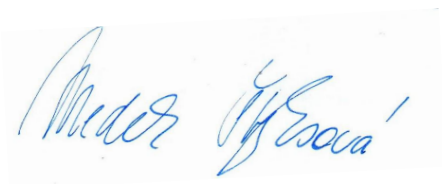
Květen:

- Den matek, Den rodiny - kdo jsem, odkud jsem, moje rodina
- Poznáváme rostliny a jejich využití
- Práce a povolání

Červen:

- Den dětí
- Cestování, země, zvyky, kultura
- Sporty
- Osobní růst - co dokážu, co se chci naučit a kam chci směřovat

Ve Zdibech dne 1. 9. 2025

Martina Medek Štyksová

ředitelka